

tja vže zaprt. Na to se je dne 23. februvarija obrnil proti Hebu. Le 10 stotnij konjnikov in 4 stot. je pešcev spremljalo ga je tja. Vse topništvo in prtljago moral je radi pomanjkanja konj pustiti v Plznu.

Ko je dne 24. februvarija prenočeval, ušel mu je jeden polk konjnikov (5 stotnij), a še isti dan pridružil se mu je polkovnik Buttler, rojen katoliški Irec, s svojim polkom do 300 konjnikov v Plznu. Buttler je kmalu spoznal položaj vojvode, vedel je, da hoče k sovražniku in odposlal takoj svojega izpovednika jezuita očeta Patricija Tafa k Picolominu, kateremu naj bi poudarjal njegovo zvestobo do cesarja in ga prepričal, da ni pristaš Wallensteinov.

Kmalu so bili v Hebu. Poveljnik Hebu je bil podpolkovnik Illovemu polku, Gordon, rojen Irec. Ta iz početka ni vedel, da ima Wallenstein to tako malo četo pri sebi, ker se je govorilo, da dojde s 14 konjiškimi polki, ter ga je pustil v mesto. Wallenstein govoril je z njim jako prijazno ter ga skušal pridobiti si, hlinil mu je, da je prišel na čelu prednje vojske, češ, da ostali polki še pridejo.

A vže 25 februvarija v jutro je priznal zbranim poveljnikom: Gordonu, Buttlerju in Leslierju zaupnik njegov Illo namero vojvode in jih nagovarjal, da podpisajo pogodbo v kateri izrekajo vojvodi vsekako pokorščino in zvestobo. A vsled protivljenja Gordonovega ni se izvela namera. Illo pa se je povabil na večerjo k Gordonu upajoč pri vinu boljšega vspeha.

Mej tem vrnil se je oče Patricij Taf od Picolomina iz Plzna sporočil Buttlerju povelje, naj se vrne kakor hitro mu možno, oziroma privede seboj i Wallensteina, ker tako zahteva drugi cesarjev patent, in sicer če ne živega, pa mrtvega: torej na vsak način. Vsem zvestim častnikom cesar odpušča, le Wallensteinu, Illu, Terckemu in Kinskemu ne.

Wallenstein je bivajoč v neki mestni hiši pričakoval pomoči, kajti trnim se je bližal meji in Bernhard Weimarski jo je udaril proti Hebu.

Položaj vojvodin je bil sicer opasen, a rešitev blizu. Gordon in Leslie, ki sta vže prej sumila o Wallensteinu in sta spoznala, da je i Buttler njihovega mišljenja, dogovarjala sta se popoldne, 25. februvarija, z njim, zakaj njihov položaj je bil v očigled bližini sovražnikov in mali posadki nič manj kot varen. Hitro pošiljejo tedaj k Picolominu sla z naročilom, da jim privade brze pomoči; zajedna pa sklenejo Wallensteina usmrtiti, kajti živega v bližini sovražnikov čuvati in stražiti ni se jim videlo vež možno. Le smrt njegova je mogla obvarovati jih nevarnosti.

Povelja v to od cesarja izrečnega sicer niso imeli, pač pa vsled patenta pravo, polastiti se njega „na vsak način“. To so izrabili po svoji moči in zmožnosti.

Na večer so spustili Buttlerjeve dragonce v mesto, in določili podpolkovnika Girardi-ja, stotnika Deverouxa in 12 mož v izvršitev sklepa. Ko so sedeli v gradu pri večerji s Kinskym, Tercko in Illom udrli so vojaki v sobo

s krikom: „Wer ist gut kaiserlich?“ — in hitro usmrtili vse tri zaupnike Wallensteinove.

Na to so se podali v spavalnico Wallensteina, ki je vsled krika vstal iz postelje. Partizana Deverouxova prebodla mu je telo in genijalni vojskovod in državnik je molčé zgrudil mrtev v svojo kri.

Novice.

— Osebnosti. Zdravnik dr. Nikolaj Mitrovič je imenovan sanitetnim koncipistom dež vlade v Ljubljani. Pošt-nimi oficijali so imenovani: Peter Kobav in Josip Loj v Trstu, Kancijan Happacher v Paznu, Vojteh Schiffer v Tržiču in Davorin Gaspari v Opatiji

— Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali od 1. do 14. januarija 1898: Gdč. Franjica Šmid na Gašteju pri Kranju iz društvenega nabiralnika 5 gld. 50 kr. — Gdč. Ljudmila Roblek v Litiji 100 gld kot čisti dohodek slovenskih razglednic s podobama Prešerna in Vodnika, a s prošnjo, da se vpišejo kot pokroviteljice „Litjske Slovenke“, katere bode zastopal g. notar Luka Svetec. — Ženska podružnica v Kamniku 3 gld. 75 kr. po g. blagajničarici T. Karolnik. — G. Fr. Cukljati v Št. Gotardu 1 gld. 1 kr. iz nabiralnika. — Mohorjani v Begunjah 5 gld. po č. g. župniku Košmelju. — Vesela družba učiteljev in njih prijateljev za „pogled v nedolžno oko“ po g. Schmoranznerju v Celji 2 gld. 3 kr. — G. T. S. v Ljubljani 1 gld. — Mariborska podružnica 16 gld. 84 kr., in sicer so 8 gld. 13 kr. nabrali „Vandrovčki“ ob kresu pri Sv. Urbanu in 8 gld. 71 kr. se je skupilo za dva dobitka na Sivesterski veselici. — Podružnica v Škofji Loki 28 gld. — Č. g. Jos. Regen, župnik na Vojskem, 1 gld. 50 kr. — Sl. „Konsumno delavsko društvo v Ljubljani“ iz nabiralnika 2 gld. 23 kr. — Podružnica v Vipavi 1 gld. 10 kr. iz nabiralnika pri g. Perhavecu. — Po „Slovenca“ od g. Perdana kot skupilo družbinih vžigalic za novo leto 100 gld. — Po g. V. Legatu v Celovcu v „Miru“ nabranih 245 gld. 64 kr. — Podružnica v Škofji Loki 28 gld. kot odkupnino za novoletna voščila. — Podružnica v Cerkljah po g. blagajniku Hočevarju 47 gld. 58 kr., to je udnine 39 gld. 58 kr., ostalo so pa darovali o priliki državnozbornske volitve gosp. vodje Zupana pristaši. Jože Jenko 1 gld. 50 kr., Jože Hacin 1 gld., A. Vavken 1 gld., Fr. Borštnik 50 kr., J. Likozar 10 kr., Aleš Jenko 1 gld., Ivan Pavlič 1 gld., Val. Selan 20 kr., M. Likozar 1 gld., in Brniški gostač 70 kr. — Gdč. Trtnikova v Ljubljani 2 gld. mesto venca na grob gdč. Rantove v Polhovem Gradcu — Srečna zakonska dvojica za novo leto 2 gld. — Slovenci, zidajmo naprej v složnem bratoljubju naš dom! Živeli podporniki! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— Znanstvena in popularna predavanja, namenjena širšemu občinstvu, se uvedejo v kratkem v Ljubljani. Vršila se bodo v „Katoliškem domu“.

— Volilna shoda sta bila v nedeljo dne 16. t. m. popoldne v Spodnji Idriji in zvečer v Idriji. V Spodnji Idriji je poročal drž. poslanec dr. Žitnik, v Idriji drž. poslanec dr. Krek.

— Koliko plača Ljubljana davka? Ljubljansko mesto je l. 1896 plačalo cesarskega davka s prikladami vred 602.183 gld. 69 kr. in sicer: zemljiškega davka 8205 gld. 80 kr., hišno-najemniškega davka 104.450 gld. 14½ kr., hišno-razredniškega davka 91 gld. 3½ kr., 5% davka 5519 gld. 11½ kr., pridobniškega davka 35.226 gld. 95½ kr., dohodniškega davka 250.566 gld. 41½ kr., pristojbine za

iztirjanje davkov 680 gld. 10 kr., zamudnih obrestij od zaostalih davkov 1414 gld. 76 kr., taks 37 gld. 52 $\frac{1}{2}$ kr., normalno šolske priklade 194 142 gld. 80 kr. in doneska za trgovinsko zbornico 1849 gld. 4 kr.

— **Za ljubljanske trgovce in obrtnike.** V smislu zakonskih določil treba je javnemu prometu namenjene trtnice in uteže, ki so bili cementirani l. 1895., sedaj iz nova cementirati, istotako tudi raznovrstne mere, ki so bile zadnjič preskušene l. 1895.

— **Pripraga.** Tekoče leto se bode na Kranjskem za jednega priprežnega konja in jeden kilometer plačevalo po 10 kr.

— **Umrli.** V Mirnu je umrl kapelan Pelicon — V Tolminu je umrl okr. komisar Cumar — V Borovnici je umrl ondotni župnik J. E. Oblak. — V Ptujju je umrl gvardijan minoritskega reda pater Klemen Šalamun. — V Hraštju je umrl beneficijant Lovro Rožman.

— **Nova železnica.** Dne 17. t. m. se je vršil politični obhod proge, po kateri naj teče projektovana lokalna železnica Trebnje-Mokronog-Tržiše-Gabrjele.

— **V bolnici usmiljenih bratov v Kandiji** pri Novem mestu je bilo minoli mesec vseh bolnikov 86, od teh je bilo ozdravljivih 36, koncem meseca jih je bilo še 37 v bolnici.

— **Srečolov** s 500 srečkami je finančni minister dovolil delavskemu podpornemu društvu v Tržiču.

— **Pri občinskih volitvah na Koroškem** so Slovenci propadli zopet v nekaterih občinah, tako v Kotljah v v pliberškem okraju, na Tolstem vrhu, Borovljah in v Žatari vesi, vse vsled malomarnosti slovenskih volilcev.

— **Občinske volitve v Poreču** je vlada na pritožbo posl. dr. Laginje ustavila, ker so bili Italijani pri sestavi imenika volilcev in pri razvrščenju volilcev v volilne razrede na nečuvven način sleparili.

— **Nov denarni zavod.** V Mozirju se ustanovi v kratkem nov denarni zavod, kateremu bo namen, pospeševati lesno trgovino. V Savinski dolini je lesna trgovina dolgo časa cvetela, a v zadnjih letih je jela hirati. Novi denarni zavod ima namen, je zopet oživiti. Bog daj srečo!

— **Slovenski poslanci in tržaški dež glavar.** Slovenski okoličanski poslanci tudi letos niso vstopili v tržaški dež. zbor. Uzroke temu koraku so razložili v posebni izjavi, katero so vročili po deputaciji dež glavarju in jo doposlali tudi namestniku. Dež. glavar dr. Dompieri pa izjave niti sprejeti ni hotel, ampak jo je vrgel stran, češ, ker ni pisana v laškem ampak, v slovenskem jeziku, je ne sprejme. To postopanje dež. glavarja je škandalozno in pojasnjuje nadutost in oholost tržaške iredante.

— **Mariborsko okrožno sodišče** je urejeno tako, kakor da je vse prebivalstvo tega okrožja nemško, dočim je preogromna večina vsega prebivalstva slovenske narodnosti in nemške le neznatna manjšina. Uradniki so od predsednika pa do kurilca peči malone sami nemški nacijonanci, a da se Slovincem še drastičnejše pokaže, da je to sodišče nemško in da je pri tem sodišči slovenstvo popolnoma brez pomena porablja se izključno samo nemški pečati. Ako si kateri Slovenec misli, da se pri tem nemškem sodišču sama nemška pravica reže in če izgubi zaupanje v nepristanost tega sodišča — kdo se meni za to?

— **Ptujska nižja gimnazija** je za deželo Štajersko veliko breme, katerega bi se rada iznebila na ta način, da bi se zavod podržavil. Nacijonanci se temu upirajo, ker obiskujejo šolo skoro samo slovenski dijaki in se je „bati“, da bi vlada šolo uredila po potrebah slovenskih dijakov. Nemci so zatagadelj začeli veliko akcijo, kateri je namen, doseči razširjenje zavoda v popolno gimnazijo in prepričati, da bi se podržavila, in zdaj že cepajo petikije od vseh strani v tem smislu.

— **Nemški visokošolci v Gradci** kažejo čedalje očitnejše svoje veleizdajsko mišljenje. Skoro vsak dan se zgodi kak škandal. Tudi dni so v kavarni „Kaiserhof“ strgali s koledarjev podobe cesarjeve in je pomendrali. Trije dijaki so radi tega žaljenja veličanstva v preiskavi.

— **Nesreča na železnici.** Dne 14. t. m. ob 11 uri ponoči je sekundarni vlak pri Zalogu pri Ljubljani podrl železniškega čuvaja Antona Režeka in ga s tako silo vrgel na stran, da se je Režek ubil.

— **Grozen umor.** Minoli teden našli so ljudje v neposredni bližini Zagreba, kacic 600 korakov od savskega mostu nekega kmeta in neko kmetico grozno razmesarjena v krvi ležati. Prenesli so ju v bolnico, a umrla sta, ne da bi se bila zavedla. Doslej je vse zasledovanje morilcev bilo povsem brez uspeha.

— **Ponesrečil** je te dni v premogokopu v Zagorju 19letni premogar Alojzij Križnik. Padel je z vozičkom v rov in se ubil. Nesreče je menda največ krivo vodstvo zagorskega premogokopa, katero skrbi premalo za varstvo svojih delavcev in to poglobitno radi tega, da prihrani dotične večje stroške.

— **Samomor.** Te dni našli so v Ljubljani blizu Tržaške ceste umirajočega človeka. 40 let. starega Ignacija Kodermana, kateri je izdihnil kmalu potem, ko so ga bili prenesli v bolnico. Kodermann, kateri je bil prej hlapec pri pokopališčnem cerkovniku, se je bil ustrelil in sicer radi pomanjkanja. Bil je nekaj tednov brez službe, svoje prihranke je bil porabil, in ker navzlic vsemu prizadevanju ni mogel dobiti niti toliko zaslužka da bi se bil preživel, si je končal življenje.

— **Mlad samomorilec.** Na skednju Franca Knifca v Trbojah našli so domači ljudje dne 11. t. m. 16letnega hlapca Franca Zavrla obešenega. Fant je bil splezal na lestev in se je obesil na svoj pas. Uzrok samomoru ni znan, a gotovo je, da pri tem fantu v mlajših letih ni zadosi pela šiba.

— **Strašen čin v blaznosti.** V Šopronju je Matija Braunrath, posestnik ter doče osmerih otrok, zažgal hišo ter se potem vrgel na železniški tir. baš ko je prihajal vlak. Blaznik je bil takoj mrtev; ogenj pa so pogasili in rešili obitelj.

— **Lepa kupčija,** Josip Leiter, špekulant s pšenico v Chicagu, katerega manipulacije iznenadajo celo najstareše špekulante na korzi, je mlad, 27 let star mož. Že meseca julija je s svojimi pomočniki „zaslužil“ 400.000 dolarjev, v septembru pa 700.000. Minoli mesec je „naredil“ najboljši „business“, ko je hkrati prodal 5 milijonov „bušlov“ pšenice. Naročil je po brzjavu pet parnikov, da pošlje žito v Evropo. Stroški za pošiljatev bodo znašali 500.000 dolarjev. Kolik je še le zaslužek!

— **Turška Amaconka.** Turški uradni list poroča, da je nakazal sultan gospej Fatmi Hanumi, ki se je v moški obleki udeležila bojev proti Grkom, mesečno-pokojnino 300 pijastrov.

— **Grozna osveta.** Na Dunaji je žena inženerja pl. Kodolitscha polila moževo ljubico gospdč. pl. Gregorovič z vitrijolom, tako je bila vsa sežgana in da so jo morali takoj odpeljati na kliniko, kjer je bolnica nekaj dni za tem strašnim napadom rodila zdravo dete. Njeno stanja se je vsled tega zelo poslabšalo in predvčeranjim je umrla, dočim je dete popolnoma zdravo. Soprogo Kodolitscheva pa je v zaporu. Kodolitsch je živel že dve leti s pl. Gregorovič. Sodi se, da je Kodolitsch umobolna.

— **gootič »Fledermaus«** bodo igrali koncem t. m. v Berolinu. Komponist Strauss te jako priljubljene operete pojde ob tej priliki v Berolin, da prisostvuje tudi prvi predstavi svoje najnovejše operete „Boginja pameti“.